

ENERGEETIKA- JA KESKKONNAMINISTER

MÄÄRUS

**Elutähtsa teenuse kirjeldus ja toimepidevuse
nõuded maagaasiga varustamisel**

Määrus kehtestatakse kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 82 lõike 6 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

(1) Määruses kehtestatakse nõuded kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 81 lõige 3 punktis 11 sätestatud elutähtsale teenusele selle kirjeldus.

(2) Määruses sätestatakse elutähtsa teenuse kirjeldus ning nõuded teenuse järjepidevaks toimimiseks, teenuse katkestuse ennetamiseks ja teenuse taastamiseks pärast katkestust. Samuti sätestatakse teenuse piiramise põhimõtted, nõuded elutähtsa teenuse põhitegevust toetavate teenuste sisseostmisel teiselt ettevõtjalt, tingimused elutähtsa teenuse ulatusliku katkestuse või selle ohu määratlemiseks ning elutähtsa teenuse katkestusest, katkestuse ohust, elutähtsa teenuse toimepidevust oluliselt häirivast sündmusest või gaasitarne ulatuslikust katkemisest teavitamise kord.

§ 2. Maagaasiga varustamise teenuse kirjeldus

(1) Maagaasiga varustamine kui elutähtis teenus (edaspidi *elutähtis teenus*) on maagaasiga varustamise teenus maagaasiseaduse § 2 punktis 8 nimetatud tarbijatele (edaspidi *tarbija*) Eesti territooriumil, mida osutab maagaasiseaduse § 22 lõikes 15 nimetatud ettevõtja (edaspidi *maagaasiga varustaja*).

(2) Elutähtsa teenuse toimimise eelduseks on piisava rõhu olemasolu gaasisüsteemis, et tagada tarbijate varustuskindlus maagaasiseaduse tähenduses.

§ 3. Elutähtsa teenuse taseme ja valmisoleku nõuded

(1) Maagaasiga varustaja peab osutama teise elutähtsa teenuse katkestuse või selle ohu korral ja ulatusliku elutähtsa teenuse katkestuse ajal elutähtsat teenust tasemel, mis kindlustab Eesti tarbijate vajadusele vastava maagaasi impordi, ülekande ja jaotamise ning müügiga seonduvad tegevused gaasisüsteemi kaudu.

(2) Maagaasiga varustaja toob kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse alusel koostatud elutähtsa teenuse toimepidevuse riskianalüüsis ja kriisiplaanis lisaks seaduses nõutud teabele välja vähemalt järgmise informatsiooni:

- 1) avariisolukorras tegutsemise kord, mis sätestab võrguettevõtte tegevuse üldreeglid ja põhimõtted;
- 2) ettevõtja tegutsemise kord ulatusliku elutähtsa teenuse katkestuse ajal ja eriolukorras;

- 3) D-kategooria gaasitorustiku avariilukorras tegutsemise kord;
- 4) gaasijaotusjaamade avariilukorras tegutsemise kord.

§ 4. Elutähtsa teenuse katkestuse ennetamise nõuded

- (1) Maagaasiga varustaja lähtub oma tegevuses kriisilukorra ja riigikaitse seaduse § 83 lõike 4 punktis 1 ning maagaasiseaduse § 26³ lõikes 1 nimetatud dokumentidest.
- (2) Maagaasiga varustamise tarnehäire korral tagab maagaasiga varustaja täiendava gaasitarne.

§ 5. Elutähtsa teenuse katkestuse lubatud aeg

Maagaasiga varustaja lähtub maagaasiseaduse § 26¹ lõikes 5 kehtestatud teenuse katkestuse lubatud ajast.

§ 6. Elutähtsa teenuse taastamise korraldus

Maagaasiga varustaja lähtub elutähtsa teenuse taastamisel kriisiplaanis esitatud teenuse taastamise prioriteetidest, arvestades võimalusel järgmisega:

- 1) esimesena taastatakse teenus objektidel, kus teenuse katkestusega kaasneb vahetu oht inimestele;
- 2) teisena taastatakse teenus objektidel, mis tagavad elutähtsa teenuse või alaliselt või ajutiselt kaitstavate oluliste objektide toimepidevuse;
- 3) kolmandana taastatakse teenus muudel objektidel.

§ 7. Elutähtsa teenuse ulatuslikust katkestusest põhjustatud hädaolukord

Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2017/1938, mis käsitleb gaasivarustuskindluse tagamise meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 994/2010 (ELT L 280, 28.10.2017, lk 1–56) artikli 11 lõike 1 punkti c kohaselt on gaasitarne ulatusliku elutähtsa teenuse katkemisega tegemist juhul, kui esineb vähemalt üks järgnevatest tingimustest:

- 1) erandlikult suur gaasinõudlus;
- 2) märkimisväärne tarnehäire või tarneolukorra muu märkimisväärne häire;
- 3) turumeetmed ei taga piisavat gaasivarustust, mistõttu tuleb täiendavalt kasutusele võtta mitteturupõhised meetmed, et kindlustada gaasitarne eelkõige kaitstud tarbijatele.

§ 8. Gaasitarne ulatuslikust elutähtsa teenuse katkemisest või selle ohust teavitamise korraldus

- (1) Maagaasiga varustaja teavitab viivitamata Kliimaministeeriumi ja Konkurentsiametit tarnehäirest, tarnehäirest põhjustatud ulatuslikust elutähtsa teenuse katkemisest või selle ohust telefoni ja e-posti teel.

- (2) Lõikes 1 kirjeldatud teavitus sisaldab vähemalt järgmist teavet:

- 1) katkestuse tegelik või oletatav põhjus ja hetkeolukorra lühikirjeldus;
- 2) katkestuse toimumise aeg ja kestus;
- 3) teenuse taastamise või teenuse katkestuse mõju vähendamiseks rakendatud ja rakendatavad meetmed;
- 4) esialgsed andmed prognoositava kahju kohta teenuse tarbijale;

- 5) esialgsed andmed prognoositava mõju kohta teiste elutähtsate teenuste toimepidevusele;
- 6) vajaduse korral esialgsed andmed prognoositava mõju kohta keskkonnale.

(3) Kliimaministeerium teavitab viivitamata avalikkust ulatuslikust elutähtsa teenuse katkemisest või selle ohust meediakanalite kaudu vastavalt energeetika- ja keskkonnaministri käskkirjaga välja antud kriisikommunikatsiooni plaanile.

§ 9. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras